

# ថ្នាំវ៉ាក់សាំងតេតាណូស និងខាន់ស្តាក់ (Td) (គេតាណូស និង ខាន់ស្តាក់) តើលោកអ្នកត្រូវដឹងអ្វីខ្លះ

Many Vaccine Information Statements are available in Khmer and other languages. See [www.immunize.org/vis](http://www.immunize.org/vis)  
សេចក្តីផ្តើមការណែនាំមានអំពីថ្នាំវ៉ាក់សាំងជាច្រើនគឺ អាចរកបានជាភាសាខ្មែរ និងភាសាផ្សេងទៀត។ ចូលមើល [www.immunize.org/vis](http://www.immunize.org/vis)

## 1 ហេតុអ្វីត្រូវចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង?

គេតាណូស និង ខាន់ស្តាក់ គឺជាជំងឺធ្ងន់ធ្ងរណាស់។ ជំងឺទាំងនេះគឺជាជំងឺកម្រ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក សព្វថ្ងៃនេះ ប៉ុន្តែ បុគ្គលដែលបានឆ្លងជំងឺនេះ ជាញឹកញាប់ កើតជំងឺធ្ងន់ធ្ងរផ្សេងទៀត។ ថ្នាំវ៉ាក់សាំងគេតាណូស និងខាន់ស្តាក់ត្រូវបានប្រើ ដើម្បីការពារក្មេងជំទង់ និងមនុស្សពេញវ័យ ពីជំងឺទាំងពីរនេះ។

ទាំងជំងឺគេតាណូស និងខាន់ស្តាក់ គឺជាជំងឺដែលបង្កឡើងដោយបាក់តេរី។ ជំងឺខាន់ស្តាក់ឆ្លងពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត តាមរយៈការក្អក ឬក៏បញ្ចាល។ បាក់តេរីបង្កជំងឺគេតាណូស ចូលទៅក្នុងខ្លួនប្រាណ តាមរយៈកន្លែងមុខ ដាច់ស្បែក ឬប្រូស។

**គេតាណូស (ជំងឺរឹងថ្គាម)** ធ្វើឲ្យកើតសាច់ដុំជាមួយនឹងការឈឺចុកចាប់ ដែលជាធម្មតា ពេញខ្លួនប្រាណទាំងមូល។

- វាជាបណ្តាលឲ្យកើតសាច់ដុំនៅក្បាល និងក ដូច្នោះ លោកអ្នកមិនអាចបើកមាត់ លេប ឬពេលខ្លះ ថែមទាំងមិនអាចដកដង្ហើមបានទេ។ ជំងឺគេតាណូសសម្លាប់មនុស្សប្រហែល 1 នាក់ក្នុងចំណោម 10 នាក់ ដែលកើតជំងឺនេះ សូម្បីតែបន្ទាប់ពីទទួលបានការថែទាំសុខភាពល្អបំផុតក៏ដោយ។

**ជំងឺខាន់ស្តាក់** បណ្តាលឲ្យឡើងស្នែងនៅបំពង់ក។

- ជំងឺនេះបណ្តាលឲ្យមានបញ្ហាដកដង្ហើម រោគខ្លិន រោគចុះខ្សោយ បេះដូង និងស្លាប់បាត់បង់ជីវិត។

មុនពេលមានថ្នាំវ៉ាក់សាំងនេះ មានករណីជំងឺខាន់ស្តាក់ 200,000 ករណី និងករណីគេតាណូសរាប់រយករណី ត្រូវបានរាយការណ៍នៅសហរដ្ឋអាមេរិក រៀងរាល់ឆ្នាំ។ ចាប់តាំងពីចាប់ផ្តើមចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង របាយការណ៍ពីករណីជំងឺទាំងពីរនេះ បានធ្លាក់ចុះប្រហែល 99%។

## 2 ថ្នាំវ៉ាក់សាំងតេតាណូស និងខាន់ស្តាក់ (Td)

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងតេតាណូស និងខាន់ស្តាក់ អាចការពារក្មេងជំទង់ និងមនុស្សពេញវ័យ ប្រឆាំងជំងឺគេតាណូស និងខាន់ស្តាក់។ ជាធម្មតា ថ្នាំវ៉ាក់សាំងតេតាណូស និងខាន់ស្តាក់ ត្រូវបានចាក់ជាដូសរំពេក រៀងរាល់ 10 ឆ្នាំ ប៉ុន្តែ គេក៏អាចចាក់ឲ្យមុនពេលកំណត់ ក្រោយពីមានរបួស ឬរលាកធ្ងន់ធ្ងរ និងកង្វះ។

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងមួយទៀត ដែលគេហៅថា Tdap ដែលអាចការពារជំងឺក្អក មាន់ បន្ថែមពីលើជំងឺគេតាណូស និងខាន់ស្តាក់ ពេលខ្លះ ត្រូវបានណែនាំឲ្យប្រើជំនួសថ្នាំវ៉ាក់សាំងតេតាណូស និងខាន់ស្តាក់។

វេជ្ជបណ្ឌិត ឬបុគ្គលដែលផ្តល់ថ្នាំវ៉ាក់សាំងដល់លោកអ្នក អាចផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមដល់លោកអ្នកបាន។

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងតេតាណូស និងខាន់ស្តាក់ អាចផ្តល់ជូន ក្នុងពេលដំណាលគ្នានឹងថ្នាំវ៉ាក់សាំងដទៃទៀត។

## 3 មនុស្សមួយចំនួនមិនគួរទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងនេះ។

- បុគ្គល ដែលមានប្រតិកម្មអាឡាគីស៊ីដែលកំរាមដល់អាយុជីវិត បន្ទាប់ពីបានទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងគេតាណូស និងខាន់ស្តាក់ដូសមុន ឬមានប្រតិកម្មអាឡាគីស៊ីចំពោះធាតុផ្សំណាមួយនៃថ្នាំវ៉ាក់សាំងនេះ មិនគួរទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងគេតាណូស និងខាន់ស្តាក់ ឡើយ។ សូមប្រាប់អ្នកផ្តល់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង អំពីប្រតិកម្មអាឡាគីស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ។
- សូមពិភាក្សាជាមួយនឹងវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោកអ្នក ប្រសិនបើលោកអ្នក៖
  - ធ្លាប់ ឈឺចុកចាប់ ធ្ងន់ធ្ងរ ឬហើម បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង ដែលមានថ្នាំវ៉ាក់សាំងខាន់ស្តាក់ ឬគេតាណូស។
  - ធ្លាប់មានបញ្ហាសុខភាព ដែលគេហៅថាអាការៈវិបល្លាសប្រសារ (Guillain Barré Syndrome (GBS))
  - មិនមានសុខភាពល្អ នៅថ្ងៃចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង។

## 4 ហានិភ័យកើតប្រតិកម្មថ្នាំវ៉ាក់សាំង

ដូចថ្នាំដទៃទៀតដែរ រាប់ទាំងថ្នាំវ៉ាក់សាំង ឱកាសនៃការទទួលរងផលរំខាន អាចកើតមាន។ ជាធម្មតា ផលរំខានទាំងនេះ មានកម្រិតស្រាល ហើយបាត់ទៅវិញដោយខ្លួនឯង។ ប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរក៏អាចកើតឡើងផងដែរ ប៉ុន្តែប្រតិកម្មទាំងនេះក្របនីងកើតឡើង។

មនុស្សភាគច្រើន ដែលទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងគេតាណូស និងខាន់ស្តាក់ ពុំមានបញ្ហាជាមួយនឹងថ្នាំវ៉ាក់សាំងទេ។

**បញ្ហាកម្រិតស្រាល** បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំងគេតាណូស និងខាន់ស្តាក់៖

- (មិនប៉ះពាល់ដល់ការធ្វើសកម្មភាពទេ)
- ឈឺចុកចាប់នៅកន្លែងចាក់ថ្នាំ (ប្រហែល 8 នាក់ក្នុងចំណោម 10 នាក់)
- ស្នាមក្រហម ឬហើមក្រដកន្លែងចាក់ថ្នាំ (ប្រហែល 1 នាក់ក្នុងចំណោម 4 នាក់)
- គ្រុនក្តៅកម្រិតសាល (កម្រ)
- ឈឺក្បាល (1 នាក់ក្នុងចំណោម 4 នាក់)
- ឈឺរាងកាយ (1 នាក់ក្នុងចំណោម 4 នាក់)

**បញ្ហាកម្រិតមធ្យម** បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំងគេតាណូស និងខាន់ស្តាក់៖

(ប៉ះពាល់ដល់ការធ្វើសកម្មភាព ប៉ុន្តែ មិនត្រូវការការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រទេ)

- គ្រុនក្តៅលើសពី 38.9°C (102°F) (កម្រ)

**បញ្ហាកម្រិតធ្ងន់** បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំងគេតាណូស និងខាន់ស្តាក់៖

- (មិនអាចធ្វើសកម្មភាពធម្មតា ត្រូវការការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ)
- អាការៈហើម ឈឺចុកចាប់ខ្លាំង ហូរឈាម និង/ឬឡើងក្រហមនៅក្រដាម ដែលចាក់ថ្នាំ (កម្រ)



